

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: MEDINT
Sagsbeh.: DEPCAN
Koordineret med:
Sagsnr.: 2012971
Dok. nr.: 1397727
Dato: 28-09-2020

Samlenotat vedrørende den uformelle videokonference for EU's
sundhedsministre den 2. oktober 2020

1. Indledende drøftelse vedr. en kommende reform af WHO (KOM-dokument foreligger ikke)
- *Udveksling af synspunkter*

1. Indledende drøftelse vedr. en kommende reform af WHO

Udveksling af synspunkter

NYT NOTAT

1. Resume

Der afholdes en uformel videokonference for EU's sundhedsministre den 2. oktober 2020. Formandskabet lægger op til en indledende drøftelse af, hvordan medlemslandene og Kommissionen skal tilgå en kommende reform af Verdenssundhedsorganisationen, WHO.

Formandskabet ønsker blandt andet at drøfte det internationale samfunds forventninger til WHO sammenholdt med organisationens kapacitet og hvorvidt EU bør spille en ledende rolle i det kommende reformarbejde.

Formandskabs initiativ skal ses i lyset af den debat om WHO's rolle i den internationale håndtering af sundhedskriser, som er rejst i forbindelse med COVID-19-pandemien og som også skal ses i lyset af USA's mulige udmeldelse af WHO. Ved Verdenssundhedsforsamlingen i maj 2020 blev det besluttet at gennemføre en uafhængig evaluering af WHO's håndtering af pandemien. Resultaterne af evalueringen ventes at foreligge i maj 2021 og overvejelserne om mulige reformtiltag i WHO befinder sig således i en tidlig fase.

Regeringen støtter et styrket WHO, og Danmark har sammen med de øvrige EU-lande arbejdet for, at der skulle gennemføres en uafhængig evaluering. Regeringen støtter formandskabets ønske om, at EU indtager en proaktiv rolle i et kommende reformarbejde, og at der arbejdes for at fastlægge en overordnet fælles linje.

2. Baggrund

Formandskabet har taget initiativ til et uformelt videomøde for sundhedsministrene i EU, som skal danne rammen for en indledende drøftelse af, hvordan medlemslandene og Kommissionen skal tilgå en kommende reform af WHO.

Formandskabets initiativ til mødet skal ses i lyset af den debat om WHO's rolle i den internationale håndtering af sundhedskriser, som har taget fart i forbindelse med COVID-19-pandemien men som også tidligere har været rejst i forbindelse med Ebola-krisen i 2014-2015.

USA's mulige udmeldelse af WHO er endnu en afgørende faktor for, at spørgsmålet om WHO's fremtidige rolle netop nu er aktuelt.

På den baggrund tog EU i foråret 2020 initiativ til at foreslå en resolution om den globale håndtering af COVID-19 under WHO's ledelse med henblik på at skabe opbakning til en evaluering af indsatsen. Resolutionen, som blev vedtaget ved Verdenssundhedsforsamling i maj 2020, opfordrer WHO's generaldirektør til at igangsætte et trinvis proces for en uafhængig og dybdegående evaluering af den WHO-ledede internationale håndtering af COVID-19. Evalueringen skal danne grundlag for anbefalinger til en styrkelse af den globale kapacitet til håndtering af pandemier og herunder til en styrkelse af WHO's indsats.

Evalueringen skal udføres af et uafhængigt panel, det såkaldte "Independent Panel for Preparedness and Pandemic Response" (IPPR). Panelets anbefalinger forventes at foreligge i maj 2021, og WHO's bestyrelse vil gøre status på evalueringen ved bestyrelsesmøderne i oktober 2020 og januar 2021.

Der er desuden igangsat et arbejde med at vurdere funktionen af det internationale sundhedsregulativ (International Health Regulations, IHR), som er et vigtigt instrument i WHO's indsats i forbindelse med internationale sundhedskriser.

Efter Verdenssundhedsforsamlingen i maj har flere WHO-medlemslande delt deres foreløbige overvejelser om kommende reformtiltag i forskellige non-papers. Der er således allerede en debat i gang om mulige løsninger, som blandt andet fokuserer på, at forventningerne til WHO ikke stemmer overens med organisationens handlemuligheder. De konkrete indspil omfatter blandt andet forslag til ændringer af WHO's governancestruktur samt forslag om forøgelse af medlemslandenes økonomiske bidrag til WHO.

3. Formål og indhold

Formandskabet lægger op til en indledende drøftelse blandt EU's sundhedsministre om en mulig fælles tilgang til et kommende reformarbejde. I oplægget til drøftelsen rejser formandskabet blandt andet spørgsmålet om det internationale samfunds forventninger til WHO sammenholdt med organisationens kapacitet og om EU bør spille en ledende rolle i det kommende reformarbejde. I den forbindelse efterspørger formandskabet også medlemslandenes eventuelle forslag til konkrete reformtiltag, som EU bør overveje at bringe i spil i det videre arbejde.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant idet der ikke er fremsat konkrete forslag.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant idet der ikke er fremsat konkrete forslag.

7. Konsekvenser

Drøftelsen medfører ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene i udgangspunktet vil stille sig positivt over for at drøfte en mulig fælles linje i forhold til den kommende reformproces. Det er samtidig forventningen, at der kan blive tale om en vanskelig proces f.eks. når det gælder spørgsmålet om en eventuelt forøgelse af medlemslandenes faste bidrag til WHO.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter internationalt sundhedssamarbejde og et styrket WHO, ikke mindst i lyset af det nuværende udbrud af COVID-19. Dette afspejles blandt andet i regeringens forslag om en fordobling af Danmarks frivillige bidrag til WHO og Danmarks kandidatur til WHO's bestyrelse fra 2021.

Danmark har sammen med de øvrige EU-lande arbejdet for, at der skulle gennemføres en uafhængig evaluering af den internationale håndtering af COVID-19 ledet af WHO, som kan danne grundlag for anbefalinger til en styrkelse af den fremtidige indsats.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at EU-landene arbejder sammen og så vidt muligt koordinerer deres positioner i WHO. Regeringen støtter formandskabets ønske om, at EU

indtager en proaktiv rolle i det kommende reformarbejde og at der arbejdes for at fastlægge en overordnet fælles linje.

Reformprocessen befinder sig i en tidlig fase, og regeringen har derfor ikke taget stilling til mulige konkrete reformtiltag. Regeringen finder det generelt vigtigt, at en kommende reformproces bidrager til at skabe bedre balance mellem forventninger til WHO's indsats i krisesituationer og organisationens handlemuligheder. Regeringen vil arbejde for, at WHO's beredskab og mekanismer til håndtering af sundhedskriser styrkes samtidig med, at WHO fortsat kan varetage og udvikle sine øvrige kerneopgaver.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.